

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Rautatien tasoristeykset: asenteet, osaaminen ja sosiaaliset tekijät

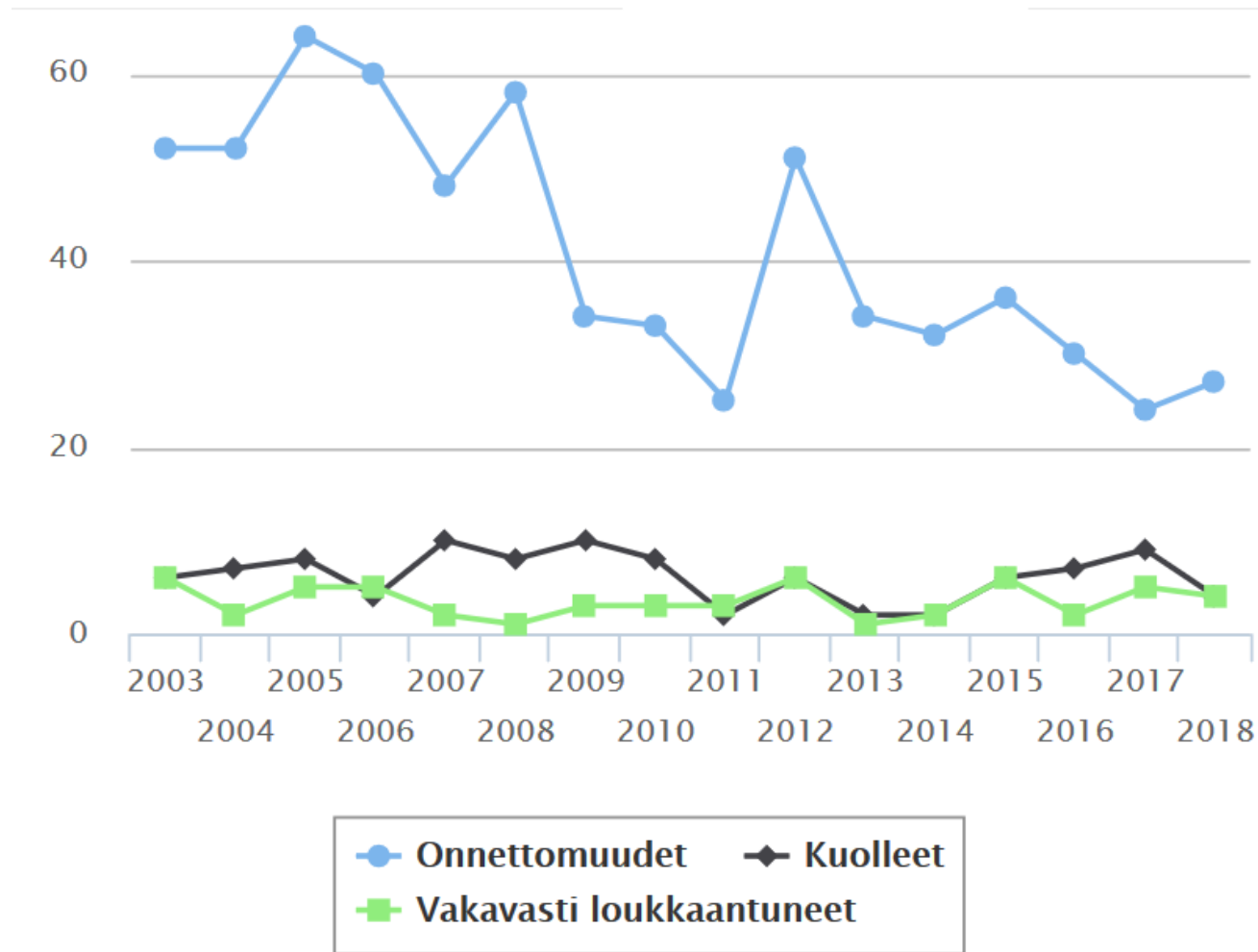
Kirsi Pajunen

Esitys perustuu merkittävien osin pohjoismaisten liikennekäyttäjien näkemyksiin.

Lisätietoa: Tasoristeysturvallisuus Pohjoismaissa. Traficom julkaisu 18/2019. Marika Karhu & Jarkko Voutilainen. Helsinki 2019.

<https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/Tasoristeysturvallisuus%20Pohjoismaissa.pdf>

Tasoristeysonnettomuudet ja niistä aiheutuneet vakavat henkilövahingot 2003-2018

Lähde: www.liikenne fakta.fi

Asenteet

Lähtökohtana

- Kuljettajat haluavat toimia oikein ja tietävät, että tasoristeyksessä tulee toimia varovaisesti

Tietoinen riskinotto

- Ei ole onnettomuuksien merkittävä taustatekijä
- Tahattomiin havainnointivirheisiin tulee pyrkiä vaikuttamaan
- Keskeistä se, mikä havaintovirheen aiheuttaa

Käyttäytyminen normaalitilanteissa

- Tieliikenteen kuljettajien käyttäytymisestä tasoristeyksissä on vähän tietoa
- Onnettomuustapauksia on tutkittu ja niiden osalta tiedetään kuljettajien käyttäytymisestä onnettomuuteen johtaneissa tilanteissa
- Normaalista käyttäytymisestä vain vähän, tai ei lainkaan, tietoa

Osaaminen 1/2

Yleistä

- Tasoristeysten määrän väheneminen hyvä asia – toisaalta vaikuttaa tienkäyttäjien tasoristeyskäyttämisen osaamiseen, kun niitä kohdataan yhä harvemmin

Ajokortti

Tasoristeyksissä toiminta riippuu

- osittain oppilaasta itsestään (teoriaopetus)
- opettajasta (mitä asioita opettaja tunneilla läpi)
- harjoittelualueesta (mahdollistaako käytännön harjoittelun)
- Ajokortin voi periaatteessa suorittaa ilman tutustumista teoriassa tai käytännön ajoharjoittelussa turvalliseen tasoristeuksen ylittämiseen

Osaaminen 2/2

Kampanjat

- Suomessa: Kumpi voittaa -kampanjassa, jossa muistutetaan, että tasoristeyksissä juna voittaa aina ja siksi tasoristeysiin kannattaa suhtautua kunnioituksella. Lisäksi rautatieturvallisuutta on käsitelty muun muassa Vain yksi elämä -videokampanjassa, jossa teemana on luvaton liikkuminen rautatiealueella.
- Maailmalla Operation Lifesaver (www.oli.org)
- Usein yhdistetään tasoristeyskäyttäytymisen ja allejäätien vähentämisen

Valistus

- Liikennekäyttäytymisen asiantuntijat: valistus ei ole ensisijainen (tai edes kovin tehokas) keino parantaa tasoristeysturvallisuutta
- Ehdotuksena: tasoristeysturvallisuus olisi hyvä olla yhtenä aiheena iäkkäille järjestettävissä liikenneturvallisuustilaisuuksissa ja -koulutuksissa
- Valistus kannattaa vaikuttavuuden lisäämiseksi kohdentaa alueille, joilla on tasoristeyskäyttäytymistä
- Valistuksen teho kasvaa, kun se koetaan henkilökohtaiseksi tunnetasolla

Sosiaaliset tekijät

Tasoristeys-
turvallisuuden
näkeminen
yhteisenä
asiana, ei
vain
rautatieliikenteen
asiana

USA:ssa ja UK:ssa kunnat
aktiivisia

Samoin vapaaehtoistyö
runsasta

Kiitos

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Kuva: www.vayla.fi